

Παναγιώτης Θανάσας

**Γκάνταμερ και Αριστοτέλης
Τα προβλήματα μιας ερμηνευτικής οικειοποίησης**

Η φιλοσοφική εξέλιξη του Χανς-Γκέοργκ Γκάνταμερ μπορεί να ανασυγκροτηθεί ως μια διαρκής αναμέτρηση με τη φιλοσοφία του Αριστοτέλη. Η απαρχή αυτής της αναμέτρησης εντοπίζεται στα πρώτα του φιλοσοφικά βήματα, όταν ως μαθητής του Χάιντεγκερ έρχεται αντιμέτωπος με την πολυετή προσπάθεια του δασκάλου του να «αποδομήσει» την αριστοτελική εννοιολογία. Στο ώριμο έργο του Γκάνταμερ, το οποίο συμπίπτει με τη συγκρότηση της φιλοσοφικής ερμηνευτικής, η αναμέτρηση αυτή θα αποκρυσταλλωθεί στη θέση ότι η αριστοτελική πρακτική φιλοσοφία αποτελεί «το μοναδικό επαρκές μοντέλο για μια πρόσφορη αυτοκατανόηση των επιστημών του πνεύματος» (1980, GW 2: 319). Νωρίτερα (1974), ο Γκάνταμερ είχε χαρακτηρίσει τη φιλοσοφική ερμηνευτική ως «κληρονόμο της παλιότερης παράδοσης της πρακτικής φιλοσοφίας», είχε εμφανίσει (στον τίτλο μάλιστα ενός άρθρου του, 1972) συλλήβδην την «ερμηνευτική ως πρακτική φιλοσοφία», και δεν είχε διστάσει να επιχειρήσει συλλογιστικά άλματα όπως εκείνο που περιέχεται στη φράση: «η ερμηνευτική είναι φιλοσοφία, και ως φιλοσοφία είναι πρακτική φιλοσοφία» (1972). Θα εξετάσω πτυχές της διαρκούς αυτής απόπειρας οικειοποίησης της αριστοτελικής πρακτικής φιλοσοφίας από τον Γκάνταμερ, διερευνώντας αν πίσω από τις ποικίλες, ενίοτε σχηματικές επικλήσεις υπάρχει ένας ερμηνευτικός πυρήνας στέρεος και ικανός να φωτίσει πτυχές τόσο της φιλοσοφικής ερμηνευτικής όσο και (ενδεχομένως) της ίδιας της αριστοτελικής φιλοσοφίας.